

SU SAKO TRG 22 – Į AKIES VYZDĮ!

Dabartiniais modernių technologijų laikais pasiekta neįtikėtino tikslumo ir ginklų gamyboje. Šis straipsnis apie vieną iš populiariausių snaiperių ginklų – SAKO TRG 22. Šis ginklas į mano rankas pateko visai neseniai ir iš karto sužavėjo puikiomis galimybėmis. Tiesą sakant, prieš paimdamas į rankas SAKO TRG 22 aš vis dar abejoju savo, kaip šaulio, kvalifikacija, bet šis šautuvas man gražino pasitikėjimą savimi. Tai ne vienintelis pasaulyje labai preciziškai pagamintas ginklas, tačiau, be jokios abejonės, užima garbingą vietą tarp geriausiųjų.

Gamintojas

Šautuvą gamina SAKO gamykla Suomijoje. Gamykla veikia nuo 1921 metų. Joje gaminami sportiniai ir medžiokliniai ginklai, taip pat jų priedai ir šaudmenys. SAKO ginklai buvo naudojami ir karo su Sovietų Sąjunga metu. SAKO TRG 22 gaminamas nuo 1999 metų.

Galimybės

SAKO TRG 22 tinka 308 kalibro (7,62x51) šaudmenys. Pradinis kulkos greitis priklauso nuo naudojamų šaudmenų ir yra artimas 800 m/s. Naudojant šaudmenis su sunkesnėmis kulkomis jų pradinis greitis yra apie 760 m/s, lengvų kulkų greitis gali viršyti ir 800 m/s.

Komplektacija priklauso nuo užsakovo poreikių. Mūsų turimas ginklas komplektuojamas su nuimamomis reguliuojamo aukščio atraminėmis kojelėmis, dviem 10 šovinių dėtuvėmis, Shmidt & Bender 3-12x50 optiniu taikikliu su

„Mildot“ tinkleliu, garso slopintuvu. Naudojant garso slopintuvą šaudoma specialiais šaudmenimis (SUBSONIC), kurių kulkos pradinis greitis neviršija garso greičio (~330 m/s). Šaudant šiais šaudmenimis taikinį galima numušti iki 250 m atstumu.

Šautuvas labai ergonomiškas, turi reguliuojamą polimerinę buožę. Laibgalį „puošia“ kompensatorius, kuris ženkliai sušvelnina atitrunkos jėgą. Žinoma, prie to prisideda ir ginklo masė (4,7 kg be optinio taikiklio). Šaunant iš tokio paties kalibro medžioklinio karabino atitrunkos jėga juntama kur kas stipriau.

Kaip ir dauguma snaiperinių ir sportinių šiuolaikinių ginklų, šautuvo nuleistukas turi nuspaudimo jėgos reguliavimo mechanizmą. Dėl to kiekvienas šaulys gali nuleistuko eigą ir nuspaudimo jėgą sureguliuoti pagal save. Man reikia, kad jausčiau šokių tokių pasipriešinimą, kad jausčiau, jog pats kontroliuoju nuleistuko nuspaudimą. Kai kurie šauliai šovos mechanizmą sureguliuoja taip, kad ginklas tikriausiai iššautų ant jo riebesnei musei nutūpus.

Pataikymų glaustumas, jei pats šaulys nedaro klaidų, neviršija dviejų kulkos kalibrų, tai yra, užima apie 15 mm (100 m atstumu). Pasi-stengus be vargo galima pataikyti į iššautą tūtelę, o geromis oro sąlygomis – išmušti kulką iš tūtelės. Eksperimentuojant šiuo ginklu pavyko pataikyti į peilio ašmenis, deja iš trečiojo šūvio, tačiau reikia įvertinti tai, kad „Mildot“ tinklelio siūlelis dengia trigubai platesnį plotą, nei peilio ašmenų storis, o patys peilio ašmenys jau sunkiai įžiūrimi. Didelio tikslumo pasiekta labai tiksliai pagaminus vamzdį. SAKO juos gamina iš nerūdijančio arba įprasto plieno. TRG 22

vamzdžio ilgis – 660 mm, kulka įsuka keturios dešimtinės tiksliai išpjautos graižtvos.

Šaudant iš didesnio atstumo kulka veikia daug išorinių faktorių. Esant pusėtinoms oro sąlygoms, kai šoninio vėjo greitis neviršija 3 m/s, galima kliudyti kibirą, pastatytą už 700 m. Kulka taikinį pramuša jau besileisdama gana dideliu kampu žemės atžvilgiu. Jos greitis nesiekia 400 m/s.

Šaudmenys

Taupant ginklo vamzdį naudojami tik sportiniam arba snaiperiniam ginklui pritaikyti šaudmenys. SAKO TRG 22 pritaikytas sunkiai kulka. Šaudant iš nedidelių nuotolių (iki 300 m) puikių rezultatų galima pasiekti ir su palyginti lengva kulka – 10,9 g NORMA 308 Win. Match. Šių šovinių kulkos dengtos teflonu ir palieka mažiau metalo nuosėdų vamzdyje. Šaunant į tolimesnius taikinius geriau naudoti sunkesnes kulkas, tokias kaip 185 granų (12 g) LAPUA. Taikliam snaiperiniam šaudymui netinka sunkios, bet neturinčios gerų balistinių savybių medžioklei pritaikytos kulkos. Iš bėdos galima iššauti ir su Giraitės ginklų gamyklos šoviniu, tačiau jo kulka yra gerokai lengvesnė ir ne to-

kia stabili šaunant į tolimus taikinius. Be to, šie šaudmenys nėra tiksliai kalibruojami, nes jie nėra gaminami specialiai snaiperiniam ginklui. Pradinis kulkos greitis gerokai didesnis, todėl, ginklą išaudžius, pavyzdžiui, NORMA Win. Match šaudmenimis, Giraitės kulkos pataikymo į taikinį vieta už šimto metrų pakils apie 2 cm. Derėtų priminti, kad šaudant ne specialiai pagamintais šaudmenimis vamzdžio resursą sutrumpintume apytikriai trečdaliu. Taigi to daryti tiesiog nerekomenduojama, net jeigu pataikymų tikslumas tenkina vartotojo poreikius (nereikia pataikyti ypač tiksliai).

Snaiperiui ginklas SAKO TRG 22 grąžina pasitikėjimą savo jėgomis.

Iš 300 m paleisto šūvio pėdsakas.

Geriausia perkant snaiperinį ginklą pirkti ir šaudmenis visam to ginklo resursui. Ginklas prišaudomas su šiais šaudmenimis ir su ta pačia šaudmenų partija baigia tarnybą. Taip pasiekiamas tikslumas, vienodumas. Snaiperis tiksliai žino ginklo ir šaudmens balistiką, todėl gali pasiekti ir išlaikyti gerus rezultatus. Kaitaliojant šaudmenis ginklą reikia iš naujo išaudyti, šauliui – iš naujo studijuoti balistiką, skaičiuoti ir kaupti patirtį, gaištamas laikas ir eikvojami papildomi resursai. Tad ginklą ir šaudmenų atsargą galima laikyti nedalomu kompleksu.

Kariuomenėje iki šiol nėra snaiperių ir taikliųjų šaulių, taip pat nėra ir standartinio snaiperinio ginklo, todėl visada jaučiame tinkamų šaudmenų trūkumą. Galbūt jų tiesiog neperkama dėl kelių ginklų. Jų kaina taip pat nemaža, palyginti su įprastiniais šaudmenimis. Vienas specialusis šovinytis kainuoja apie 10 litų. Gaudinti ginklo turimais įprastiniais šaudmenimis ranka nekyla, tad pasitreniruoti tiksliau SAKO galime tik išskirtinėmis progomis.

J. psk. Ernestas Kuckailis

